

α) Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Τελείται τις περισσότερες Κυριακές και ημέρες του έτους.

Η Θ. Λειτουργία αυτή άρχισε να επικρατεί από την εποχή που ο ίδιος έγινε Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, με αποτέλεσμα να εκτοπισθούν οι υπόλοιπες όπως του Μεγάλου Βασιλείου, που είχε και αυτή πυρήνα την Αποστολική Θεία Λειτουργία. Οι λόγοι που οδήγησαν σήμερα να είναι αυτή η επικρατούσα Λατρευτική πράξη είναι

- ότι έχει ισόρροπη δομή μερών και περιεχομένων
- λόγω συντομίας ευχών
- λόγω γλωσσοφαντολογικής μορφής και αποφθεγματικότητας.
- λόγω των θεολογικών στοιχείων, που πιστούς οικοδομούν και αιρετικούς ανατρέπουν.

β) Η Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου. Τελείται δέκα φορές το χρόνο, δηλαδή του Αγίου Βασιλείου, την παραμονή των Χριστουγέννων, την παραμονή των Θεοφανίων, τις πέντε Κυριακές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, τη Μεγάλη Πέμπτη και το Μεγάλο Σάββατο.

Είναι προγενέστερη από του αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, μεγαλοπρεπής και μακροσκελής.

Σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας μας, ο Μέγας Βασίλειος δέονταν στον Θεό να του δείξει σημείο, για να καταλάβει εάν ήταν θέλημα του Θεού να συγγράψει μια Θ. Λειτουργία για τον κόσμο!

Μέρες και νύχτες παρακαλούσε τον Θεό, με νηστεία και με δάκρυα, ώσπου ήρθε σημείο εξ ουρανού. Συγκεκριμένα, μια νύχτα, είδε θαυμαστή οπτασία: ο ίδιος ο Χριστός να κατεβαίνει μαζί με τους Αποστόλους και κατά την Αρχιερατική τάξη -ως Μέγας Αρχιερέως- να τελεί τη θεία Μυσταγωγία με τους Αγίους Αποστόλους! Με μία όμως διαφορά! Ο Κύριος δεν έλεγε τις ευχές όπως ήταν γραμμένες στη μέχρι τότε τελούμενη Θ. Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, αλλά κατά τον τρόπο ακριβώς που τις συνέθεσε κατόπι ο Άγιος Βασίλειος!

Ο Άγιος συγκλονισμένος ευχαρίστησε τον Θεό που άκουσε τη δέησή του και συνέγραψε τη Θεία Λειτουργία, όπως του αποκάλυψε ο ίδιος ο Χριστός!

γ) Η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων.

Εδώ δεν τελείται θυσία, δεν γίνεται δηλαδή μεταβολή του άρτου και του οίνου σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Τα Τίμια Δώρα, ο Άρτος και ο Οίνος είναι έτοιμα, έχουν προαγιασθή (γι' αυτό και λέγεται Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων) κατά την προηγηθείσα θεία Λειτουργία της Κυριακής, είναι από την αρχή Σώμα και Αίμα Χριστού, και προσφέρονται προς μετάληψη στους πιστούς. Ο τύπος της θ. Λειτουργίας αυτής τελείται μόνο τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή (συνήθως Τετάρτες και Παρασκευές) και τις τρεις πρώτες ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδος.

δ) Η Θεία Λειτουργία του Αποστόλου Ιάκωβου του αδελφοθέου. Κατά χρονολογική σειρά, είναι ο παλαιότερος τύπος Θείας Λειτουργίας και σήμερα τελείται συνήθως στις 23 Οκτωβρίου (ημέρα μνήμης του Αγίου Ιακώβου Αποστόλου

του Αδελφοθέου) και μια Κυριακή μετά τα Χριστούγεννα.

Σε αυτόν τον λειτουργικό τύπο οι ιερείς είναι στραμμένοι προς το λαό προσφέρουν την Ευχαριστία επ' ονόματι του και στο τέλος η θεία Κοινωνία προσφέρεται με τον πρωτοχριστιανικό τρόπο, δηλαδή πρώτα το Σώμα και ύστερα το Αίμα.

Πηγή: <http://www.faneromenihol.gr>